

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ

ΤΗΣ 24ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1952

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, δ σκοπὸς ταύτης ἐπιτυγχάνεται μ. ἄ. καὶ «διὰ προκηρύξεως διαγωνισμῶν καὶ ἀπονομῆς ἀριστείων, χρηματικῶν ἐπάθλων, ὑποτροφιῶν καὶ ἄλλων ἡθικῶν καὶ ψυχικῶν βραβείων καὶ ἀμοιβῶν». Εἰς τὴν προπολεμικὴν ἐποχὴν προεκρήσσοντο πολυάριθμα βραβεῖα καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν, ἀθλοθετούμενα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἢ ὑπὸ ἰδρυμάτων καὶ φιλομούσων ἰδιωτῶν, συναδεύοντο καὶ ὑπὸ ψυχικῆς ἀμοιβῆς. Μετὰ τὴν πολεμικὴν δίνην ὅμως, ἡ ὡς ἐκ τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 18 τοῦ 1944 δημιουργηθεῖσα οἰκονομικὴ κατάστασις ἔξεμηδένισε τὴν περιουσίαν τῆς Ἀκαδημίας, ἥτις δὲν εἶναι πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐπιβραβεύῃ καὶ ψυχικῶς τοὺς βραβευομένους· ἔκτοτε αἱ χορηγίαι τῶν φιλομούσων σημαντικῶς ἐμειώθησαν τόσον, ὥστε ἐκ τῶν 20 σήμερον βραβευομένων μόνον εἰς ἔνα παρέχεται ψυχικὴ ἀμοιβὴ. Καὶ ναὶ μὲν ἡ πνευματικὴ ἐπιβράβευσις εἶναι ἀρκοῦσσα ἀμοιβὴ διὰ πᾶσαν πνευματικὴν ἢ ἡθικὴν ἐνέργειαν, ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχικὴ ἐπιβράβευσις δὲν εἶναι τι περιττόν, οὐ μόνον πρὸς ἐνίσχυσιν ἰδρυμάτων ἀλλὰ καὶ μάλιστα διὰ συγγραφεῖς ἐπιστημονικῶν, λογοτεχνικῶν ἢ καὶ τεχνικῶν ἔργων, ἐφόσον οὗτοι πρὸς ἀποτέλεσιν τῆς ἐργασίας των ὑποβάλλονται εἰς ἔξοδα ἀγορᾶς βιβλίων, φωτογραφιῶν καὶ ἄλλα. Ἀπαραίτητον ἐπίσης θὰ ἦτο νὰ ὑπῆρχε διαθέσιμον χρῆμα δι' ἔκδοσιν ἐξαιρέτων εἰς χειρόγραφον ὑποβαλλομένων ἔργων, διότι ἀλλως τὰ βραβευόμενα ἔργα οὐδεμίαν ἐπιφέρουν ώφελειαν καὶ αἱ ἀποθῆκαι τῆς ἀκαδημίας, κατὰ τὴν εὐφυά ἔκφρασιν τοῦ ἀειμνήστου Ἐμμανουὴλ Ροΐδη, μεταβάλλονται εἰς νεκροταφεῖα χειρογράφων. "Ἄς ἐλπίζωμεν δτὶ εἰς τὸ μέλλον εὐγενεῖς χορηγοὶ θὰ συμβάλλουν εἰς πλήρωσιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ δτὶ ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ἀκαδημίας εὐθὺς μετὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς ἔθνικῆς ἑορτῆς καθορίζει τὴν ἀπονομὴν τιμητικῶν διακρίσεων πρὸς ἐπιβράβευσιν ἔργων ἀρετῆς, ἐπιστήμης καὶ τέχνης, δὲν εἶναι ἀπλὴ σύμπτωσις· εἶναι συμβολισμὸς δι' οὐ ζητεῖται νὰ καταδειχθῇ δτὶ μετὰ τὴν διά-

τοῦ αἵματος τῶν ἡρώων ἀποκατάστασιν — ἐν μέρει δυστυχῶς μόνον — τοῦ ἔθνους, ἐπακολουθεῖ ὡς ἀπαραίτητον συμπλήρωμα ταύτης ἡ ἄνθησις τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν· διότι ἡ Ἑλλάς δὲν εἶναι ἀπλὴ γεωγραφικὴ ἔννοια, ἀλλ᾽ εἶναι καὶ ἡθικὴ καὶ πνευματικὴ ὁντότης. Καὶ οἱ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἀγωνιζόμενοι ὑπέρ ἐπικρατήσεως τῶν πνευματικῶν ἴδεωδῶν εἶναι συνεχισταὶ τοῦ ἔργου τῶν γιγαντομάχων ἐκείνων, εἰς τοὺς ὅποίους ὀφείλομεν τὴν ἐλευθερίαν, τὴν προϋπόθεσιν πάσης ἀληθινῆς προόδου καὶ ἀκμῆς. Ό κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν συνεχείᾳ πανηγυρισμὸς τῆς ἔθνικῆς ἑορτῆς καὶ ἡ ἐπιβράβευσις τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς πνευματικῆς ἐπιδόσεως συμβολίζει τὸν ἀδιάσπαστον σύνδεσμον τῆς ἐννοίας τῆς Πατρίδος πρὸς τὴν ἐν αὐτῇ ἄνθησιν τῆς ἀρετῆς, τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν.

A'. Μετὰ παμψηφεὶ ληφθεῖσαν πρότασιν τῆς τάξεως τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς ὀλομελείας τῆς Ἀκαδημίας ἀπονέμεται τὸ ἔθνικὸν ἀριστεῖον τῶν καλῶν τεχνῶν εἰς τὸν κ. Ούμβέρτον Ἀργυρόν, διευθυντὴν τῆς ἀνωτάτης σχολῆς τῶν καλῶν τεχνῶν, διὰ τὴν καλλιτεχνικήν, ἴστορικήν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἔθνικήν ἀξίαν τῶν εἰς τὴν ἀγροτικήν καὶ καθόλου ἔθνικήν ζωὴν ἀναφερομένων πινάκων του.

‘Αξία ἰδιαιτέρας ἔξαρσεως εἶναι ἡ ἐκ 32 καλλιτεχνικῶν πινάκων συλλογή, τὴν ὅποίαν ἐφιλοτέχνησεν ὁ καλλιτέχνης ἐξ ἀμέσου ἀντιλήψεως παραστάσεων καὶ ἐντυπώσεων τοῦ ἐλληνοϊταλικοῦ πολέμου. Οἱ πίνακες οὗτοι, ἔργα συνθετικά, ἄρτια καὶ ἀξιολογώτατα, μεταδίδοντα εἰς τὸν θεατὴν τὴν συγκίνησιν, πολύτιμα ὅμα ἔθνικὰ κειμήλια, εἶναι προωρισμένα νὰ καταλάβουν τὴν ἀρμόζουσαν θέσιν εἰς τὸ πολεμικὸν μουσεῖον τοῦ μέλλοντος.

‘Η ἔργασία τοῦ κ. Ἀργυροῦ ἀνεγνωρίσθη διεθνῶς καὶ πίνακές του κοσμοῦ δημοσίας καὶ ἰδιωτικάς πινακοθήκας τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

‘Η Ἀκαδημία λαμβάνουσα ύπ’ ὅψιν τὴν λαμπρὰν καλλιτεχνικὴν δρᾶσιν τοῦ κ. Ἀργυροῦ, ἥτις καθίσταται ὅμα καὶ ἔθνική, ἀπονέμει εἰς αὐτὸν τὸ ἔθνικὸν ἀριστεῖον.

B'. Μετὰ πρότασιν τῆς τάξεως τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ μετ’ ἀπόφασιν τῆς ὀλομελείας, ἀπονέμονται τὰ ἔξῆς βραβεῖα:

1. Τὸ ὑπό τοῦ κ. Κωνσταντίνου Δαμβέργη, εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνή-

στου πατρός του 'Αναστασίου, ἀθλοθετηθέν ἐκ δρ. 2.000.000 βραβεῖον, διὰ τὴν ἀξιολογωτέραν ἐρευνητικὴν ἔργασίαν εἰδικοῦ θέματος σχετιζομένην πρὸς τὴν φαρμακευτικὴν, ἀπονέμεται εἰς τὸν ὑπὸ τὸ ρητὸν Labor ομιλία vincit improbus ὑποβαλόντα γραφομηχανημένην μελέτην, ὑπὸ τὸν τίτλον «Χημικὴ σύνταξις καὶ φαρμακοδυναμικὴ ἐνέργεια νέων ἀντισπασμωδικῶν φαρμάκων». Ὁ συγγραφεὺς, κατὰ τὴν ὅμοφωνον κρίσιν τῆς ἐξ εἰδικῶν ἐπιτροπῆς, «κατέχει τόσον τὰς μεθόδους τῆς ὀργανικῆς χημείας ὡσον καὶ τῆς πειραματικῆς φαρμακολογίας». Ἀνοιχθέντος τοῦ φακέλου ἐπιστοποιήθη συγγραφεὺς τοῦ ἔργου ὁ κ. Γεώργιος Τσατσᾶς εἰς τὸν ὄποιον ἀπονέμεται βραβεῖον.

2. Ἐπίσης βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸν ἀντιπλοίαρχον ναυπηγὸν τοῦ β. ν. καθηγητὴν τοῦ Πολυτεχνείου κύριον **Βασίλειον Φραγκούλην** διὰ τὸ τρίτομον ἐκ 1750 σελίδων σύγγραμμά του, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ τεχνικὴ τοῦ πλοίου» (1949). Ὁ συγγραφεὺς εἰς τὸν α' τόμον πραγματεύεται περὶ τῆς ναυπηγίας, εἰς τὸν β' περὶ ναυτικῶν μηχανῶν, εἰς τὸν γ' περὶ λεβήτων καὶ βοηθητικῶν μηχανημάτων. Τὸ σύγγραμμα χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὡς «ἀξιολογώτατον καὶ περισπούδαστον».

Γ'. Μετὰ πρότασιν τῆς τάξεως τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ μετ' ἀπόφασιν τῆς ὀλομελείας ἀπονέμονται αἱ ἔξης τιμητικαὶ διακρίσεις:

1. Ἀργυροῦν μετάλλιον εἰς τὴν 'Αθήναις «Ἐταιρείαν βυζαντινῶν σπουδῶν», ἡ ὁποίᾳ συνεπλήρωσε πλέον τῶν 35 ἑτῶν συνεχοῦνς καὶ ἀδιαπτώτου ἐπιστημονικῆς δράσεως, πρὸς διέγερσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν ξένων ἐπιστημόνων διὰ τὴν ὑπερχιλιετῆ περίοδον τῆς ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐταιρείαν, καὶ μάλιστα τὸν γενικὸν γραμματέα αὐτῆς, συνάδελφον κ. Φ. Κουκουλέν, ὀφείλεται ἡ ἄχρι τοῦδε ἔκδοσις 22 τόμων τοῦ ὁμονύμου καὶ κατὰ πάντα ἀξιολόγου περιοδικοῦ αὐτῆς συγγράμματος, εἰς τὸ δποῖον ἐδημοσιεύθησαν πραγματεῖαι κατὰ πολὺ προάγουσαι τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν τῆς ἴστορίας, φιλολογίας, τέχνης, βίου καὶ πολιτισμοῦ τοῦ τόσον παραγνωρισθέντος βυζαντινοῦ κόσμου. Εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν δποίαν τόσοι ξένοι ἐπιστήμονες ἀσχολοῦνται περὶ τὸ Βυζάντιον, ἡ 'Ακαδημία ἐθεώρησε καθῆκόν της νὰ ἐπιβραβεύσῃ τὴν ἐταιρείαν τῶν βυζαντινῶν σπουδῶν, ἡ ὁποίᾳ τόσον ἐμόχθησε διὰ τὴν παρ' ἡμῖν προαγωγὴν τῶν σχετικῶν μελετῶν.

2. Βραβεῖον ἐπίσης ἀπονέμεται εἰς τὸν ὑποναύαρχον κ. **Κωνσταντίνον Ἀλεξανδρῆν** διὰ τὸ πολύτιμον σύγγραμμά του «Ἡ θαλασσία δύναμις εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος» (1950). Εἰς τὸ ἐκ 464 σελίδων σύγγραμμα τοῦτο δ. κ. Ἀλεξανδρῆς, μετὰ σύντομον εἰσαγωγικὴν ἀνασκόπησιν τῶν κυριωτέρων σταθμῶν τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων, προχωρεῖ εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν κατὰ θάλασσαν γεγονότων τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ τῶν πρώτων ἱστορικῶν χρόνων μέχρι τῆς ρωμαϊκῆς κατακτήσεως. Ἐν τέλει εἰς τὸ κεφάλαιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Κρίσεις καὶ συμπεράσματα» καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα διτὶ «ἡ θαλασσία δύναμις, ὑπὸ τὴν εὑρεῖαν ἔννοιαν — πολεμικὸς στόλος, ναυτικαὶ βάσεις καὶ ἐμπορική ναυτιλία — ὑπῆρξε πάντοτε ὁ ἀποκλειστικὸς παράγων τῆς προόδου καὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ».

‘Ο συγγραφεὺς μὲ βαθεῖαν γνῶσιν τοῦ θέματός του καὶ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν συνέταξε τὸ σύγγραμμά του, ὅπερ εἶναι ἀξιόλογον οὐ μόνον καθ’ ἑαυτὸ ἀλλὰ καὶ διότι παρέχει διδάγματα πολύτιμα διὰ τὴν σημερινὴν ναυτικὴν ἐπιστήμην.

3. Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸν ἀντιπλοίαρχον τοῦ β. ν. κ. **Ἡλίαν Πελοπίδα Τσουκαλᾶν**, διὰ τὸ βιβλίον του «Ὑποβρύχιον Υ 1, Κατσώνης».

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο δ συγγραφεύς, ὑπηρετῶν κατὰ τὸν πόλεμον ὡς ὑπαρχος τοῦ ὑποβρυχίου «Υ 1 Κατσώνης», ἀφοῦ ἀποδώσει τὸν διεριθόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὸν ἡρωϊκὸν τοῦ κυβερνήτην Βασίλειον Λάσκον καὶ τοὺς ἐνδόξους νεκρούς τῶν ὑποβρυχίων, παρέχει χαρακτηριστικὴν ἀφήγησιν τῆς ἡρωϊκῆς δράσεως τοῦ πλοίου του καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν σκαφῶν, τὰ ὅποια παρὰ τὴν παλαιότητά των καὶ τὰς ἀθεραπεύτους σχεδὸν φθοράς των, ὡς καὶ τὴν συντριπτικὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἔχθροῦ, διεδραμάτισαν σπουδαιότατον μέρος εἰς τὸν ἔθνικὸν ἀγῶνα.

Κατόπιν δ. κ. Τσουκαλᾶς περιγράφει τὴν δραματικὴν μονομαχίαν τοῦ ὑποβρυχίου του πρὸς γερμανικὸν καταδιωκτικόν, μετὰ ἡρωϊκὴν πάλην πρὸς τὸ ὅποιον, εἰς τὸ στενὸν τῆς Σκιάθου, τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1943, παρεσύρθη, γεμάτον ἀπὸ δόξαν, εἰς τὸν ὑγρόν του τάφον. Τὰ θύματα ἀνῆλθον εἰς 32 ἀξιωματικούς καὶ ὅπλίτας καὶ 17 αἰχμαλώτους, τῶν ὅποιων οἱ πλεῖστοι τραυματίαι. Μόνον δ. κ. Τσουκαλᾶς μὲ τὸν ὑποκελευστὴν Τσίγκρον κατώρθωσαν νὰ διαφύγουν, κολυμβῶντες ἐπὶ ἔννέα συνεχεῖς ὕδρας, καὶ ἀπεγνωσμένως παλαίσοντες πρὸς τὰ στοιχεῖα ἐσώθησαν εἰς

τὰς ἀκτάς τῆς Σκιάθου. Ἐκεῖθεν μετεφέρθησαν ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ ἀνταρτοκρατούμενον Πήλιον, τὴν ἐκεῖ ζωὴν τοῦ δποίου καὶ τὰς κρατούσας ἀθλίας συνθήκας καὶ τὰς πρωτογόνους δικονομικάς μεθόδους παραστατικώτατα περιγράφει ὁ συγγραφεύς. Μετὰ μυρίας περιπτείας καὶ ταλαιπωρίας κατώρθωσαν ἐν τέλει οἱ ναυαγοὶ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν καὶ νὰ συνεχίσουν τὸν υπέρ Πατρίδος ἄγωνα.

Τὸ σύγγραμμα τοῦ γενναίου ἀντιπλοιάρχου κ. Τσουκαλᾶ παρέχει λαμπρὰν εἰκόνα τῆς ἐνδόξου δράσεως τῶν ὑποβρυχίων, μὲ χάριν καὶ ἀφέλειαν, χωρὶς κομπασμοὺς καὶ ρητορείας. Τὴν συγκλονιστικὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀφηγήματος καθιστᾷ ἔτι ζωηροτέραν ὁ ἀπέριττος καὶ λιτὸς τρόπος τῆς ἀφηγήσεως, χωρὶς λογοτεχνικάς ἐκζητήσεις.

Τὰ μεγάλα προσόντα τοῦ ἔργου τὸ καθιστοῦν ἐν τῶν καλυτέρων προϊόντων τῆς πολεμικῆς φιλολογίας καὶ ἐνισχύουν τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ τρισένδοξον ναυτικόν των.

4. Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἀγις Θέρος κ. **Σπύρον Θεοδωρόπουλον**, διὰ τὴν συγγραφὴν βιβλίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ τραγούδια τῶν Ἑλλήνων», (τόμος α' 1952, σελ. 350), περιέχοντος ἀκριτικά, τραγούδια τῆς ἀγάπης καὶ παραλογές. Εἰς τὴν ἐξ 68 σελίδων εἰσαγωγὴν του ὁ συγγραφεὺς ἔξετάζει διάφορα σχετικά ζητήματα καὶ πρὸ πάντων περὶ τῆς ὀξίας τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, εἰς τὰ δποῖα, ὅπως λέγει ὁ Ζδιος, «εἶναι κλεισμένη, σὰν σὲ κιβωτὸν Ἱερή, ἡ πολυεκατόχρονη κληρονομία τῶν πατέρων μας».

Τὴν μεγίστην ἀξίαν τῶν ἑλληνικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν ἀνεγνώρισαν καὶ μεγάλοι ξένοι σοφοί καὶ λογοτέχναι, ώς ὁ Fauriel, ὁ Émile Légrain, ὁ Κρουμβάχερ, ὁ Goethe, ὅστις ὅταν τὰ ἐγνώρισε τόσον ἐνεθουσιάσθη, ὥστε μετέφρασε δώδεκα ἔξ αὐτῶν, καὶ τόσοι ἄλλοι. Αἱ ὑποσημειώσεις διὰ τῶν δποίων ἐρμηνεύονται ίδιωτισμοὶ γλωσσικοὶ καὶ δυσερμήνευτοι λέξεις, ὑποβοηθοῦν πολὺ τὸν ἀναγνώστην πρὸς ἐκτίμησιν καὶ κατανόησιν τῶν τραγουδιῶν. Πάντως ἡ συγγραφὴ τοῦ κ. Θεοδωροπούλου ἀναπληροῖ μέγα κενόν, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὅψιν ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν προγενεστέρων σχετικῶν ἐκδόσεων εἶναι δυσεύρετοι καὶ σπανίζουν καὶ οὐχὶ ἄνευ ἑλλείψεων. Καὶ ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως εἶναι ἀξία ἐξάρσεως ἡ ἐργασία τοῦ κ. Θεοδωροπούλου, διότι, ώς ὀρθῶς παρατηρεῖ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις: «Καθ' ἓν στιγμὴν ὁ πνευματικός μας κόσμος ζητεῖ ἐμπνεύσεις ἀπὸ ξενικὰ καλλιτεχνικὰ κινήματα, που δὲν ἔχουν τὴν παραμικρὰν

σχέσιν μὲ τὴν ἐλληνικὴν ἔθνικὴν ζωὴν, ὁ κ. Θεοδωρόπουλος προβάλλει τὸν δημοτικὸν θησαυρὸν ὡς ύπόδειγμα ποιήσεως καὶ πηγὴν ἀνεξαντλήτων ἐμπνεύσεων».

5. Ἀπονέμεται βραβεῖον εἰς τὸ ἐν 'Ἡρακλείῳ Κρήτης ἐκδιδόμενον ἀπὸ τοῦ 1947 τετραμηνιαῖον περιοδικόν, ὑπὸ τὸν τίτλον «**Κρητικὰ Χρονικά**». Σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ, οὗτοιος ἔξεδόθησαν μέχρι σήμερον πέντε ἄριστα τυπωθέντες τόμοι, εἶναι νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἔρευναν καὶ νὰ τονώσῃ τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν κρητικὴν ἴστορίαν, λογοτεχνίαν καὶ τέχνην.

"Ἄξιον ἰδιαιτέρας ἔξαρσεως εἶναι ὅτι ὁ φιλόμουσος ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ, ὁ ἐξ 'Ἡρακλείου Κρήτης κ. Ἀνδρέας Καλοκατιρινός, ἔξωδευσεν ἐξ ἰδίων μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ πολλὰ ἐκατομμύρια. Καὶ ἡ βράβευσις τοῦ περιοδικοῦ συνυπονεῖ καὶ τὴν ἔκφρασιν τιμῆς πρὸς τὸν γενναῖον χορηγόν. Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς συντάξεως μετέχουν λόγιοι ἄνδρες, ἐν οἷς ὁ ἐπίσκοπος Λάμπης καὶ Σφακίων κ. Εὔμενος καὶ ὁ ἀρχαιολόγος κ. Ν. Πλάτων.

6. "Ἄξιον ἐπαίνου ἐκρίθη ὑπὸ τῆς 'Ἀκαδημίας δημοσίευμα τῆς δημοτικῆς βιβλιοθήκης Κοζάνης, συνταχθὲν καὶ ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. **Μιχαὴλ Καλινδέρη**. Ἡ πραγματεία αὕτη, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ λυτὰ ἔγγραφα τῆς δημοτικῆς βιβλιοθήκης Κοζάνης» (Θεσσαλονίκης 1951), περιέχει ἔγγραφα ἀνέκδοτα, χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ 1676 μέχρι τοῦ 1808. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ταξινομούμενα, περιγραφόμενα καὶ σχολιαζόμενα, συμβάλλουν διὰ τῶν δεδομένων των εἰς πληρεστέραν μελέτην τῆς πνευματικῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς κλπ. καταστάσεως τῆς ἐποχῆς, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ πραγματεία αὕτη ἀποτελεῖ ἀξιόλογον συμβολὴν διὰ τὴν ἴστορίαν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς ἄλλης τουρκοκρατουμένης τότε 'Ελλάδος.

"Οπως λέγει ὁ μεθοδικῶς δημοσιεύσας τὰ ὡς ἄνω ἔγγραφα φιλόπονος ἐκδότης κ. Καλινδέρης, τὸ πόνημά του εἶναι «ἀπλοποιημένον διὰ τοὺς πολλοὺς ἀλλὰ καὶ σφικτοδεμένον διὰ τοὺς ἐπιστήμονας».

7. "Ἐπαινος ἀπονέμεται εἰς τὸν κ. **Σωκράτην Προκοπίου** διὰ τὸ ἐκ 338 σελίδων διηγηματικὸν στιχούργημα «Σεργιάνι στὴν παλιὰ Σμύρνη» (1949), εἰς τὸ δόποῖον περιγράφεται ἡ ἔξαφανισθεῖσα ἀτυχῶς παλαιὰ ζωὴ τῆς ἐλληνικῆς Σμύρνης καὶ ἀναζῇ ὀλόκληρος ὁ κόσμος τῶν θυμάτων καὶ τῶν ἐκπατρισθέντων Σμυρναίων. 'Ο συγγραφεὺς διασώζει πλεῖστα ὅσα

τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν Σμυρναίων, καὶ αὐτοὺς τοὺς γλωσσικούς ἰδιωτισμούς αὐτῶν. Ἡ διὰ τοιούτων μελετῶν περιγραφὴ τῶν τοῦ βίου, τῶν ἔθιμων, τῶν παραδόσεων καὶ τῶν γλωσσικῶν ἰδιωτισμῶν τοπικῶν περιφερειῶν εἶναι ἀξία πάσης ἐνθαρρύνσεως, οὐ μόνον ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως, ἐφ' ὅσον προϊόντος τοῦ χρόνου ταῦτα βαθμηδὸν ἐκλείπουν, ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερον, διότι ὑποβοηθοῦν τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας καὶ μάλιστα τῶν παρ' αὐτῇ ἀρχείων λαογραφικοῦ καὶ λεξικογραφικοῦ.

Τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ κ. Σωκράτους Προκοπίου διαπνέεται ἀπὸ βαθεῖαν νοσταλγίαν πρὸς τὴν δυστυχισμένην Σμύρνην καὶ ζωηρὸν ἔθνικὸν παλμόν.

“Οπως λέγει ὁ συγγραφεύς:

«*Εἶδα τὴν Σμύρνη δύνειρο, τὰ χαρωπά της χρόνια
ποὺν γίνωμε μπόρας κακιᾶς διωγμένα χελιδόνια.*

8. "Ἐπαινος ἐπίσης ἀπονέμεται εἰς τὴν δεσποινίδα **Εὔαν Βλάμη**, διὰ δύο δημοσιευθέντα ἔργα τῆς «Γαλαξείδι» (1947) καὶ «Σκελετόβραχος».

Εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἔργων τούτων διέσωσεν, ὡς ἐν εἰκόνι, τὴν παλαιάν ζωήν, τὰ ἥθη, τὰ ἔθιμα, τοὺς γλωσσικούς ἰδιωτισμούς, καὶ ἐν γένει τὴν μοίραν τῆς πατρίδος της, τῆς ναυτικῆς πολιτείας τοῦ Γαλαξειδοῦ.

Ἡ συγγραφεύς, κόρη ναυτικοῦ, τοῦ καπετάν Νικόλα, συναισθηματικῶς συνδεδεμένη μὲ τὴν παλαιοτέραν ἐποχήν, νοσταλγὸς τοῦ παρελθόντος, κατέχεται ἀπὸ θερμὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα της, ἡ ὁποία, ὡς λέγει, «κάποτε ἔφτασε σὲ ἐφτά χιλιάδες κατοίκους, σήμερα μόλις ξεπερνάει τὶς δύο». Μὲ συγκίνησιν περιγράφει τὸν πόνον τῆς μάννας καὶ τῆς νεαρᾶς συζύγου ποὺ τοὺς παίρνει τὸν ἀγαπημένον ἡ λεβεντοπνίχτρα θάλασσα· καὶ παραθέτει τὸ ὠραῖο λαϊκὸ τραγοῦδι :

«*Θάλασσα, μὴν τὸν ἀγαπᾶς
τῆς κωπελιᾶς τὸν ἄντρα,
γιατ' εἴν' ἡ κωπελιὰ μικρὴ
καὶ δὲν τῆς πᾶν' τὰ μαῦρα
· · · · · · · · · · · ·*

«Εἰς τὸ μέτωπο κάθε νεογεννημένου κοριτσιοῦ εἶναι γραμμένα», ὅπως λέγει, «χαρὰ καὶ γέλια, κλάμμα καὶ βόγγος».

Εἰς τὸ δεύτερον ἔργον τῆς «Ο Σκελετόβραχος» ἀντιπαρατάσσει τὴν παλαιοτέραν χειρόμαχον ζωὴν πρὸς τὸν καλπάζοντα μηχανικὸν πολιτισμόν, τὸ παλαιὸν ἴστιοφόρον πρὸς τὸ ἀτμοκίνητον πλοῖον, χωρὶς νὰ παρα-

γνωρίζῃ τὴν εὔεργετικὴν διὰ τὸν ἄνθρωπον ροπὴν πρὸς τὴν πρόοδον. Λαογραφικὸν καὶ ιστορικὸν ύλικὸν χρησιμοποιοῦνται ἐπιτυχῶς εἰς ἀμφότερα τὰ ἔργα τῆς δ. Βλάμη, τὰ δποῖα γραφέντα μὲ ἀφέλειαν συγκινοῦν τὸν ἀναγνώστην. Εύχόμεθα εἰς τὴν νεαρὰν δίδα Βλάμη «αἱὲν ἀριστεύειν».

9. "Επαινος ἀπονέμεται εἰς τὸν κ. Γεώργιον Χρυσανθακόπουλον διὰ τὸ ἔργον του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἡλεία ἐπὶ Τουρκοκρατίας» ('Αθῆναι 1950, σελ. 365). 'Ο συγγραφεὺς παρέχει ἀξιόλογον συμβολὴν διὰ τὴν ιστορίαν τῆς Ἡλείας, ἐπὶ τῇ βάσει σπουδαίων πρωτοτύπων ἀνεκδότων ιστορικῶν ἐγγράφων τῶν χρόνων τῆς τουρκοκρατίας καὶ τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς καὶ ὀπομνημονευμάτων τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τοπικῶν παραδόσεων.

'Η Ἀκαδημία θεωροῦσα ἀξίαν ἐκτιμήσεως τὴν μελέτην τοπικῶν ιστορικῶν στοιχείων, ἐπιβραβεύει δι' ἐπαίνου τὴν ὡς ἄνω πραγματείαν, δι' ἡς λαμβάνομεν γνῶσιν σημαντικῶν καὶ ἀγνώστων μέχρι σήμερον στοιχείων ἀφορώντων εἰς τὴν Ἡλείαν.

10. Εύφήμου μνείας ἡξιώθη τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Βοβολίνη συνταχθὲν «Χρονικὸν τοῦ Παρνασσοῦ». Εἰς τὸ Χρονικὸν περιλαμβάνεται ἡ ιστορία τοῦ Παρνασσοῦ ἀπό τῆς ἴδρυσεώς του (1865) μέχρι τοῦ 1950, ἥτις εἶναι ἐν μέρει καὶ ἡ ιστορία τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας. Παρὰ τὸ συνήθως συμβαῖνον καθ' ὅ ἡ ὥριμος ἡλικία εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς, εἰς τὸν Παρνασσὸν συμβαίνει ἔξαιρετικῶς ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς εἶναι κατ' ἔξοχὴν ἡ νεαρά του ἡλικία, ὅτε οἱ 4 υἱοὶ τοῦ Παύλου Λάμπρου, ἡλικίας 11 ἔως 16 χρόνων, ἴδρυσαν τὸν σύλλογον καὶ προσλαμβάνοντες βαθμηδὸν συνομηλίκους ὡς μέλη, κατεγίνοντο, κατὰ θαυμαστὸν ὄντως τρόπον, εἰς συζήτησιν σπουδαίων ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων. 'Ως σύμβολον εἶχαν οἱ εὐέλπιδες ἐκεῖνοι νέοι ὅτι «ἐκ μικρῶν καὶ εὐτελῶν προκύπτουν μεγάλα καὶ ὡφέλιμα», ὅταν ἡ πίστις καὶ τὸ ἵδεωδες ἐμπνέῃ τοὺς ὁργανωτάς. Καὶ πράγματι ὁ σύλλογος ἡνδρώθη καὶ διήνυσεν ἀξιόλογον σταδιοδρομίαν.

Τὸ Χρονικὸν τοῦ Παρνασσοῦ, συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Βοβολίνη μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Σύλλογον, εἶναι ἀξιόλογον ἔργον.

11. Εύφήμου μνείας ἡξιώθη ἡ μελέτη τοῦ γυμνασιάρχου κ. Χρήστου 'Ενισλείδου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Πίνδος καὶ τὰ χωριά της» ('Αθῆναι, 1951, σελ. 160). 'Ο συγγραφεὺς περιερχόμενος τμήματα τῆς Πινδικῆς χώρας συνέγραψε τὴν ἀξιόλογον μελέτην ταύτην, περισυλλέξας τοπογρα-

φικά, ἀρχαιολογικά, ιστορικά καὶ λαογραφικά στοιχεῖα, δι' ὧν διαλευκαίνονται ίδιως οἱ μετὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν χρόνοι τῶν Γρεβενῶν καὶ τῶν λοιπῶν χωρίων τῆς Πίνδου. "Οτι αἱ τοπικαὶ αὖται μελέται εἶναι πολύτιμοι καὶ ὅξιαι ἐπαίνου οἱ περὶ αὐτὰς ἀσχολούμενοι εἶναι περιττὸν κἄν νὰ λεχθῇ.

Δ'. Μετὰ πρότασιν τῆς τάξεως τῶν ἡθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας, ἀπονέμονται αἱ ἔξῆς τιμητικαὶ διακρίσεις:

1. Ἀργυροῦν μετάλλιον εἰς τὸ «Ἀντικαρκινικὸν Ἰνστιτούτον Ἅγιος Σάββας». Τὸ Ἰνστιτούτον Ἰδρύθη τὸ 1935, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ καθηγητοῦ καὶ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἀριστοτέλους Κούζη καὶ τῆς ἐριτίμου συζύγου του κυρίας Εὐγενίας Κούζη, οἵτινες οὐ μόνον συνεισέφεραν πλουσίαν ὑλικὴν συνδρομὴν πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπέδειξαν ἔνθεον ὄντως ζῆλον πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τοῦ Ἰδρύματος, ζῆλον τὸν δποίον γνωρίζουν νὰ μεταδίσουν εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν, διοικητικόν, ἰατρικόν, νοσοκομειακόν, ὑπηρετικόν. Τὸ Ἰνστιτούτον ἐκτὸς τῆς ἐν χριστιανικῷ πνεύματι περιθάλψεως τῶν ἀσθενῶν, τῶν δποίων πολλοὶ σώζονται ἢ τούλαχιστον ἀνακουφίζονται ἐκ τῶν δεινῶν συνεπειῶν τῆς νόσου, ἐνεκανίασε σοβαρὸν ἐπιστημονικὸν ἀγῶνα καὶ ἔρευναν περὶ τὴν φύσιν τῆς νόσου, ὡς καὶ τὸν διαφωτισμὸν τοῦ λαοῦ σχετικῶς.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὸ Ἰδρυμα ἐπετέλεσε μεγίστας προόδους, Ἰδρυθέντων τῶν ἔξωτερικῶν ἰατρείων, τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, τοῦ οἴκου ἀδελφῶν. Σήμερον εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ 80 κλῖναι, αὐξανόμεναι δσονούπω εἰς 160, τῶν δποίων ίκαναὶ δωρεάν ἢ μὲ ἔκπτωσιν. Εἰς τὰ ἔξωτερικά ἰατρεῖα προσέρχονται καθ' ἔκάστην πρὸς θεραπείαν ὑπερεκατὸν ἀσθενεῖς,

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐθεώρησε ἐπιβεβλημένην τὴν ἀπονομὴν ἀργυροῦ μεταλλίου εἰς τὸ "Ιδρυμα, ὅπερ παρὰ τὰ γλίσχρα οἰκονομικὰ μέσα, παρά τὰς προβληθείσας ἐνίστε ἐκ ταπεινῶν ἐλατηρίων ἀντιδράσεις, κατώρθωσε νὰ ἔξελιχθῇ τόσον ἐπιτυχῶς καὶ νὰ καταστῇ πρότυπον Ἰδρύματος οὐ μόνον διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως, ὡς ἀνομολογοῦν καὶ οἱ διερχόμενοι ἐξ Ἀθηνῶν ξένοι εἰδικοὶ ἐπιστήμονες.

Καὶ τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τοὺς Ἰδρυτάς καὶ ἐμψυχωτάς του, ἥτοι τὸν καθηγητὴν κ. Ἀριστοτέλη Κούζην καὶ τὴν ἐρίτιμον σύζυγόν του κυρίαν Εὐγενίαν Κούζη, οἵτινες μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ 'Υψίστου, τοῦ ἐπι-

στέφοντος πάν άγαθὸν ἔργον, ὕδρυσαν καὶ ἀνήγαγον εἰς περιωπὴν τὸ ὕδρυμα, τὴν λειτουργίαν τοῦ δποίου παρακολουθοῦν ἀγρύπνως.

Τὸ μετάλλιον ἀπονέμεται διὰ τὴν φιλανθρωπικὴν, νοσηλευτικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἄμα δρᾶσιν τοῦ Ἰνστιτούτου.

2. Ἀργυροῦν μετάλλιον ἐπίσης ἀπονέμεται εἰς τὸ Ὁφθαλμιατρεῖον Ἀθηνῶν.

Τὸ Ὁφθαλμιατρεῖον εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων φιλανθρωπικῶν ὕδρυμάτων τῆς πρωτευούσης. Ἰδρυθὲν πρὸ 109 ἑτῶν, ἦτοι κατὰ τὸ ἔτος 1843, διὸ πρωτοβουλίας τῆς ἀειμνήστου βασιλίσσης Ἀμαλίας, κυρίως διὰ τὴν ἐν αὐτῷ στέγασιν τῆς πανεπιστημιακῆς ὁφθαλμολογικῆς κλινικῆς, λειτουργεῖ ἔκτοτε σταθερῶς καὶ συνεχῶς μέχρι σήμερον, ἔξυπηρετοῦν νοσηλευτικοὺς καὶ ἐπιστημονικούς ἄμα σκοπούς.

Οἱ χρηματικοὶ πόροι πρὸς ἀνέγερσιν καὶ συντήρησιν τοῦ ὕδρυμάτος ἔξευρέθησαν διὰ πανελληνίων ἐράνων. Ἡ δημιουργηθεῖσα ἀξιόλογος εἰς χρεόγραφα περιουσία τοῦ ὕδρυμάτος ἔξεμηδενίσθη, κατόπιν τοῦ ληφθέντος μέτρου, σήμερον δὲ κατορθώνει νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς πολλαπλὰς ἀνάγκας του ἐξ ἴδιων σχεδὸν πόρων, τοῦ Κράτους ἐπιχορηγοῦντος δι’ ὅλως ἀσημάντου ποσοῦ, μόλις καλύπτοντος τὸ $\frac{1}{6}$ τῶν συνολικῶν δαπανῶν του. Τὸ ὕδρυμα διαθέτει 65 κλίνας, ἐξ ὧν πολλαὶ προορίζονται δι’ ἀπόρους, νοσηλευομένους ἐντελῶς δωρεάν.

Ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ πέραν τῶν δρίων τῆς Ἑλλάδος φήμη τοῦ ὕδρυμάτος ὁφείλεται κυρίως εἰς τοὺς διαπρεπεστάτους ἐπιστήμονας τοὺς ἀπὸ τῆς ὕδρυσεώς του μέχρι σήμερον διατελέσαντας καθηγητάς τῆς ὁφθαλμολογίας, οἵτινες εἶναι καὶ οἱ διευθυνταὶ τοῦ ὕδρυμάτος. Πρῶτος διευθυντὴς ὑπῆρξεν δ σοφὸς καθηγητὴς Ἀνδρέας Ἀναγνωστάκης, τοῦ δποίου τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον ἐγένετο παγκοίνως γνωστὸν καὶ ἐκτὸς τῶν δρίων τῆς ἑλληνικῆς πατρίδος (1854-1897). Ἐν συνεχείᾳ διηγήθησαν τὸ ὕδρυμα οἱ διαπρεπεῖς καθηγηταὶ Νικόλαος Δελαπόρτας (1897-1899), Γεώργιος Γαζέπης (1899-1929), Γεώργιος Κοσμετάτος (1930-1948) καὶ ἀπὸ τοῦ 1948 δ. κ. Ἰωάννης Χαραμῆς. Οἱ ὑπηρετοῦντες ἱατροὶ πλὴν τῆς πολυάρους ἱατρικῆς ἐργασίας, παρέχουν καὶ ὀξιολόγους ἐπιστημονικὰς μελέτας, ἡ δὲ νοσηλεία συντελεῖται ὑπὸ ἔξαιρέτων καὶ πεπειραμένων ἀδελφῶν.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀθόρυβος καὶ τεραστία φιλανθρωπικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἔργασία τοῦ ὁφθαλμιατρείου, τὸ δποίον δύναται σήμερον νὰ καταλεχθῇ μεταξὺ τῶν πλέον ἀρτίων ὕδρυμάτων τοῦ εἴδους του ἐν Εὐρώπῃ,

δεδομένου ότι διαθέτει ἄπαντα τὰ σύγχρονα μέσα, ἐργαστήριον ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν καὶ ἀναλύσεων, ἀκτινολογικὸν τμῆμα, καὶ πρὸ πάντων τέλεια διαγνωστικὰ σύγχρονα δότικά καὶ χειρουργικά ἐργαλεῖα καὶ ὅργανα.

Διὰ τοὺς ὡς ἄνω λόγους ἡ Ἀκαδημία τιμᾶ διὰ τοῦ ἀργυροῦ τῆς μεταλλίου τὸ δόφθαλμιατρεῖον Ἀθηνῶν διὰ τὴν ὑπερεκατονταετῆ ἔξαιρετον φιλανθρωπικήν, νοσηλευτικήν καὶ ἐπιστημονικήν ἅμα δρᾶσίν του.

3. Ἀργυροῦ μετάλλιον ἀπονέμεται εἰς τὸ Βοστάνειον νοσοκομεῖον Μυτιλήνης.

Ἄπὸ τοῦ τέλους τοῦ 17ου αἰώνος λειτουργεῖ ἐν Μυτιλήνῃ τὸ «ἱερὸν νοσοκομεῖον», δπερ ἀπὸ δύο καὶ ἡμίσεος αἰώνων προσέφερε πολυτιμοτάτας ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τῆς Λέσβου καὶ τῶν γειτονικῶν νήσων. Τοῦτο ἐστεγάζετο ἀρχικῶς εἰς τὸ λεγόμενον «ξενοδοχεῖον», εἶτα δὲ κατεδαφισθέντος ἐκείνου, εἰς τὸ τὸ 1858 εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἀνεγερθὲν κτήριον δαπάναις τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου εὑεργέτου τῆς Μυτιλήνης Π. Βουρναζέλλη. Ἀλλὰ μετὰ τόσας ἔκτοτε δεκαετηρίδας ἔπαυσε καὶ τὸ κατάστημα τοῦτο νὰ ἰκανοποιῇ τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1927 ἐθεμελιώθη εἰς περίοπτον θέσιν τὸ νέον νοσοκομειακὸν μέγαρον, τοῦ δποίου τὸ 1935 ἐτελέσθησαν τὰ ἔγκαίνια. Ἐκτὸς τοῦ κεντρικοῦ θεραπευτηρίου καὶ τῶν ἐργαστηρίων, ἐκτίσθησαν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χώρου, καταλαμβάνοντος ἔκτασιν 2.888 τετραγωνικῶν μέτρων, δὲ ιερὸς ναός, παράρτημα λοιμωδῶν νόσων, νοσηλευτήριον ὑποδικοκαταδίκων, σχολὴ νοσοκομεῖον, ἔξωτερικὰ ἱατρεῖα καὶ λοιπαὶ ἔγκαταστάσεις βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν.

Τὸ Βοστάνειον νοσοκομεῖον λειτουργεῖ ὑποδειγματικῶς, συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις καὶ ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς διὰ τὴν Μυτιλήνην. Ἡ ἴδρυσις καὶ ἡ ὑποδειγματικὴ λειτουργία τοῦ ἴδρυματος ὀφείλεται εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τῶν Λεσβίων καὶ μάλιστα τὴν μεγαλόδωρον χορηγίαν τῶν εὐγενῶν υἱῶν τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου εὑεργέτου τῆς νήσου Ἀθανασίου Βοστάνη, ὡς καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ κράτους καὶ τῶν δήμων τῆς νήσου, καὶ τὸν ζῆλον τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἴδρυματος. Ἰδίως δύμως ἡ ἴδρυσις καὶ ἡ ἀκμὴ τοῦ ἴδρυματος ὀφείλεται εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὅψιστου ἐνισχυόμενον ζῆλον τοῦ σεπτοῦ ιεράρχου Μυτιλήνης κυρίου Ἰακώβου, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ δραστηριότητα τοῦ δποίου, ἐκτὸς τοῦ Βοστανείου νοσοκομείου, ὀφείλεται, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἡ ἴδρυσις καὶ κανονικὴ λειτουργία τόσων ἀλλων φιλανθρωπικῶν ἴδρυμάτων τῆς Μυτιλήνης.

Τοιαῦτα ἰδρύματα εἶναι τὸ ἐν Ἀγιάσσῳ σανατόριον μὲ 125 κλίνας, τὸ γηροκομεῖον μὲ 35 κλίνας, τὸ νοσοκομεῖον Ἀγιάσσου μὲ 10 κλίνας, τὸ φιλόπτωχον ταμεῖον, ὁ παιδικὸς σταθμὸς μὲ 120 παιδιὰ ἔργαζομένων μητέρων, τὸ παιδικὸν ἱατρεῖον Πλωμαρίου, τὸ γηροκομεῖον Ἀγιάσσου, τὸ πρεβαντόριον Ἀγιάσσου, τὸ πρεβαντόριον Μυτιλήνης, αἱ φυλακαὶ, ἡ ἀγροτικὴ οἰκοκυρικὴ σχολὴ Ἀγιάσσου μὲ 55 μαθητρίας, τὸ νηπιοτροφεῖον Ἐρεσσοῦ μὲ 60 νήπια, τὸ ἐλληνογαλλικὸν λύκειον, ὅπερ ἐλειτούργησεν ἐπὶ ἔξ ἔτη, μὲ Γαλλίδας διδασκαλίσσας, ἵνα περισυλλέξῃ τὰ κοράσια ἐκ τῶν προπαγανδιστικῶν λειτουργουσῶν σχολῶν καθολικῶν καὶ οὐνιτικῶν καλογραιῶν.

’Απονέμουσα ἡ Ἀκαδημία ἔξαίρετον τιμητικὴν διάκρισιν εἰς τὸ Βοστάνειον νοσοκομεῖον, τιμῆς καὶ πάντας τοὺς συντελεστάς τῆς ἰδρύσεως καὶ τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ, καὶ ἴδιαιτέρως τὸν σεπτὸν ἰεράρχην, τὸν ὑπέροχον ἔργατην κοινωνικῆς προνοίας, τὸν παρασχόντα τόσα δείγματα τῆς ἐν ἔργοις ἐκδηλουμένης χριστιανικῆς ἀγάπης.

4. Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸ ἐν Ρόδῳ εύδοκιμώτατα λειτουργοῦν ὄρφανοτροφεῖον καὶ βρεφοκομεῖον ὄρφανῶν θηλέων, πληροῦν σπουδαιοτάτην κοινωνικὴν ἀνάγκην τοῦ πολυπαθοῦς ἐκείνου τμήματος τῆς χώρας.

’Εν αὐτῷ περιθάλπονται περὶ τὰ 120 ὄρφανά καὶ βρέφη ἐκ Δωδεκανήσου, ὑπὸ τοὺς καλυτέρους δρους, καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν εἰς κατάλληλον ἡλικίαν παρέχεται ἀρτία ἐκπαίδευσις καὶ μόρφωσις γραμματικὴ καὶ οἰκοκυρικὴ. Ἡ ἔξαίρετος ἐπίδοσις εἰς τὰ οἰκοκυρικὰ μαθήματα μαρτυρεῖται ἐκ τῶν λεπτοτάτων καὶ καλλιτεχνικῶν χειροτεχνημάτων τῶν ἐκτελουμένων ὑπὸ τῶν ὑποτρόφων. ’Εν τῷ ἰδρύματι κρατεῖ ἀτμόσφαιρα ἀκραiphνοῦσι οἰκογενειακοῦ χαρακτῆρος, καὶ τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς διευθυνούσας τὸ ἰδρυμα καὶ τὰς λοιπὰς διακονούσας μοναχάς, μὲ τὸν ἔνθεον ζῆλον των καὶ τὴν μητρικὴν στοργὴν των πρὸς τὰ ὄρφανά, δι' ὃ καὶ ὀφείλεται εἰς αὐτὰς ὁ δίκαιος ἔπαινος.

5. Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὴν ἐν Καβάλᾳ φιλόπτωχον ἀδελφότητα κυριῶν. Τὴν ἰδρυσιν τῆς ἀδελφότητος ἐνεπνεύσθη πρὸ 50 ἔτῶν ὅμας κυριῶν Καβάλας, ἐνισχυομένη ὑπὸ τοῦ τότε ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Ξάνθης-Καβάλας καὶ νῦν ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνος. Πρωταρχικὸς σκοπὸς αὐτῆς ἦτο καθαρῶς ἐθνικὸς πρὸς ἐξυπηρέτησιν, ἐνίσχυ-

σιν καὶ περίθαλψιν τῶν εἰς τὸ Παγγαῖον ὅρος καὶ τὴν περιοχὴν Καβάλας δρώντων Ἑλλήνων ἀνταρτῶν κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ μακεδονικοῦ ἀγῶνος. Ἡ ἴδρυσις τῆς μεγάλης λέσχης συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόσδον καὶ ἔχρησίμευσε πάντοτε ὡς ἐθνικὸν κέντρον.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν, ἡ ἀδελφότης ἐσυνέχισε τὴν δρᾶσιν τῆς εἰς εύρυτερον πεδίον διὰ τῆς ἴδρυσεως ἑργαστηρίου ραπτικῆς πρὸς ἑτοιμασίαν Ἰματισμοῦ διὰ τὸν στρατόν. Κατὰ τὴν μικρασιατικὴν ἐκστρατείαν ἐνίσχυσε τὸ ἔργον τῆς ἴδρυθείσης τότε «φανέλλας τοῦ στρατιώτου».

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μικρασιατικὴν καταστροφὴν παρέσχε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸ κῦμα τῶν προσφύγων καὶ μ. ἄ. περιέθαλψεν ἐπὶ μακρὸν περὶ τὰ 100 ὄρφανά ἐκ Νίγδης τῆς Μ. Ἀσίας καὶ συνέδραμεν ἀναξιοπαθούσας οἰκογενείας. Τῇ συνδρομῇ καὶ τοῦ κράτους καὶ τοῦ Θεοδώρου Παυλίδου ἀνήγειρε καὶ ἔξωπλισε τὸ λαμπρὸν κτήριον τοῦ Γηροκομείου, δπερ προσέφερεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ. Ἡ Ἀκαδημία τιμῶσα τὴν ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν δρᾶσιν τῆς ἀδελφότητος ἀπονέμει εἰς αὐτὴν βραβεῖον.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐκφράζει εὐλαβῶς τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας τῆς πρὸς τὰς αὐτῶν μεγαλειότητας, τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσαν, διότι διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν εἰς τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας διετράνωσαν ἀπαξ ἔτι ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν δι' αὐτὴν καὶ τὴν δι' αὐτῆς ἐπιτελουμένην ἐπιστημονικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἐν γένει κίνησιν.